



ချက်ချင်းထုတ်ပြန်မှာတွက်

## မြန်မာနိုင်ငံ။။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ကချင်ပြည်နယ်ကို ရောက်လာဖို့လိုနေသေးတယ်စံစာပို့ဆောင်ရေးနှင့် ကူညီထောက်ပံ့မှုများကို ပိတ်ပင်ထားခြင်း

(ဗန်ကောက်မြို့၊ ၂၀၁၂ မတ်လ ၂၀)။ မြန်မာအစိုးရသည် ၂၀၁၁ ဇွန်လကတည်းက ကချင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း တိုက်ခိုက်မှုများတွင် စစ်ပွဲပြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ်နေရာမဲ့ ဖြစ်ရသူ သောင်းပေါင်းများစွာသောပြည်သူ့ပြည်သားများအား ဆိုးရွားသော ညျဉ်းပန်းမှုများကျူးလွန်ပြီး၊ ကူညီထောက်ပံ့မှုများကို ပိတ်ပင်ခဲ့သည်ဟု ယနေ့ထုတ်ပြန်လိုက်သည့် အစီရင်ခံစာတွင် လူအခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့က ဆိုထားသည်။ ၇၇၀၀၀ လောက်ရှိသည့် စစ်ပွဲပြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ်နေရာမဲ့ ဖြစ်ရသူ ကချင်တိုင်းရင်းသားများနှင့် ခုက္ခသည်များသည် အစားအစား၊ ဆေးဝါး၊ ခိုလုပ်ရန်နေရာများ အလွန်လိုအပ်နေလျက်ရှိသည်ဟု လူအခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့က ဆိုသည်။

စာမျက်နှာ ၈၃ ရှိသည့် ““ခုက္ခပ်လယ်ဝေခြင်း”။ မြန်မာနိုင်ငံ ကချင်ပြည်နယ်တွင် စစ်ဖြစ်နေစဉ်ကာလတွင်း ညျဉ်းပန်းမှုများနှင့် စစ်ပွဲပေါ်ပြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ် နေရာမဲ့ဖြစ်ရခြင်းများ” အစီရင်ခံစာသည် မြန်မာစစ်တပ်က ကချင်ရွှေ့များအား မည်သို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပဲ့၊ အိမ်များအား မည်သို့ ပျက်ဆီးခဲ့ပဲ့၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ဆိုးပျော်ယာက်ပံ့နှင့် သောင်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများအား မိမိတို့နေအိမ်မြောမှ အတင်း ဆုတ်ခွာမြေးဖြစ်စေပေါ်တို့ကို ဖော်ပြထားသည်။ စစ်သားများက သတင်းရရှိ စစ်ပြောမေးမြန်းစဉ်အတွင်း အရပ်သားများကို ညျဉ်းပန်နိုင်စက်ပြီး၊ ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ပြခဲ့သည်။ အချိုးသိုးများကို မှတ်မီးကျင့်ခဲ့ကြသည်။ စစ်တပ်က လူသတ်မှတ်များကို အသုံးပြခဲ့ပြီး၊ အတင်းလုပ်အားပေး စေခိုင်းမှုများကိုလည်း အသုံးပြခဲ့သည်။ အသက် ၁၃ နှစ်မျှသာရှိသည့် ကလေးထောင်များကိုလည်း ညျဉ်းပန်းနိုင်စက်ပြီး၊ ရွှေတန်းများတွင်ပါ၊ ပေါ်တာများအဖြစ် အတင်းအသုံးပြခဲ့သည်။

“အစိုးရက အကူအညီအများဆုံးလိုအပ်နေတဲ့သူများကိုပေးပဲ့၊ အကူအညီများအား ပိတ်ပင်တားဆီးနေစဉ်မှာ မြန်မာစစ်တပ်က ကချင်ပြည်နယ်မှာ ညျဉ်းပန်းမှုများကို လက်လွှာတ်စပ်ကျူးလွန်နေကြတယ်” ဟု လူအခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့၏ အာရုံဒေသဆိုင်ရာ လက်ထောက်ဒါရိုက်တာ Elaine Pearson က ဆိုသည်။ “မြန်မာစစ်တပ်နဲ့ ကချင်လက်နက်ကိုင်တွေအားလုံးက ပြည်သူတွေရဲ့အခြေအနေ ဒီထက်ပို ဆိုးသထက်မဆိုးလာအောင် ကာကွယ်လုပ်စောင်သွားဖို့လိုတယ်”။

လူအခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့သည် ၂၀၁၁ တွင် ကချင်ပြည်နယ်သို့ နစ်ကြိုးမှု သွားရောက်ခဲ့သည်။ စစ်ပွဲပေါ်ပြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ်မဲ့ဖြစ်ရသူများ စခန်း ၉ ခုထို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး၊ ခုက္ခသည်များရှိရာ တရုတ်နိုင်း ယူနှစ်ပြည်သို့လည်း သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် ထိုလည်ပတ်မှုခံရီးစဉ်များအတွင်း စစ်ပွဲပေါ်ပြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ်မဲ့ဖြစ်သူများနှင့် ခုက္ခသည်များ၊ ညျဉ်းပန်းမှုခံရသူများ၊ ကချင်တော်လှန်ရေးသမားများ။

မြန်မာစစ်ပြေးများနှင့် အကူအညီလေးအဖွဲ့မှ ဝန်ထမ်းတို့အား မေးမြန်းထားသည့် အင်တာပူးပေါင်း ၁၀၀ ကျောက် အခြေခံထားသည်။

မြန်မာအစိုးရနှင့် ကချင်ပြည်လွှတ်လပ်ရေးတပ် KIA နှစ်ဘက်စလုံးမှ ကျူးလွန်ထားသည့် ည်းပန်းမှုများအား စုစုမဲးစစ်ဆေးရန် လွှတ်လပ်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုကို ခွင့်ပြုရန်၊ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားကူးလို့မှုများရရှိစိုး သေချာဆောင်ရွက်သွားရန်၊ ငင်းတို့စစ်တပ်များ၏ ည်းပန်းမှုလုပ်ရပ်များကို အဆုံးသတ်ရန် ထိရောက်သောလုပ်ဆောင်မှုများအား လုပ်ရန် လိုသည်ဟု လူအခွင့်အရေး စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့ကဆိုသည်။

မှန်မာစစ်တပ်က KIA အား အသစ်တဖန် စစ်ဆင်ခြင်းကို နှစ်ဘက်စလုံး၏ အဲဒြင်းပွားရာနေရာဖြစ်သည့် တရုတ်ဦးဆောင်လုပ်နေသည့် ရေကာတာ တပိုက်တွင် စွန်လုပ် စဉ် စတင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့စတင်ခြင်းက အထိုးရနှင့် ကချင်တော်လုန်ရေးကြားရှိ ၁၇ နှစ်ကြား အပစ်အခတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ကို ချပ်ပြေားစေခဲ့သည်။

စစ်ပွဲဒက်ကြောင် ပြည်တွင်း၌ အိုးဒေါမ့်မူဖြစ်ရသူများက မြန်မာစစ်တပ်ကင်းတို့အား ရှုံးတန်းများ၌ အလုပ်လုပ်ခိုင်းကြောင်း၊ ညွှေးပန်းနှင့်စက်မှုများ ကို ခံခဲ့ရကြောင်း၊ စစ်သားများ၏ ပစ်ခတ်ခြင်းကိုလည်းခံခဲ့ရကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ စစ်သားများက မှတ်မီးကျင့်သည်ဆိုသည့် သက်သေအထောက်အထားများကိုလည်း လူ့အခွင့်အရေး စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့က တွေ့ရှုခဲ့သည်။

စစ်တပ်၏ ပေါက်အဖြစ် ၁၉ ရက်ကြာ လုပ်နိုင်းခြင်းကို ခံခဲ့ရသည့် အမျိုးသားတိုးက ကချင်အမျိုးသမီးသမီးနစ်ယောက်ကို စစ်သားများက ထပ်ခါတလဲလဲ မှတ်မီးကျင့်ပေါက်ရာင်း၊ လူအွင့်အရေး စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့အား ပြောသည်မှာ။ ။  
“စစ်သားတွေက အမျိုးသမီးတွေကို ခေါ်သွားပြီး တဲ့အိမ် တအိမ်မှ နောက်တအိမ်ကို ပြောင်းခေါ်သွားကြတယ်။  
ကျွန်တော်တို့လည်း အရမ်းပေါက်တော့ တညာလုံးမစောင့်ကြည့်နိုင်ဘူး။ နောက်တနှေ့မနက်ရောက်တော့  
အဲဒီအမျိုးသမီးတွေ လမ်းတောင်ကောင်းကောင်း မလျော်ကိန်တော့ဘူး။ သူတို့ကို ကြည့်ရတာ နာကျင့်မှုကိုခံစားနေရသလိုပဲ။  
လမ်းလျော်ရင်တောင် ကုန်းပြီးလျော်ရတယ်။ သူတို့ ငိုနေတာလည်း တွေ့ရတယ်”။

ကချင်ပြည်တွေတိလပ်ရေးတပ် KIA လည်း ကလေးစစ်သားများနှင့် လူသတ်မြိုင်းများအပါအဝင် ဆိုရွားသောညွှေးပန်မှုများလုပ်ရာတွင် ပါဝင်လျက်ရှိသည်ဟု လူအခွင့်အရေး စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့ကဆိုသည်။ စစ်သားများနှင့် အပာပ်သားများကို ခွဲခြားမှုမရှိသည့် မိုင်းများကို အသုံးပြုခြင်းက စစ်ပွဲအက်ပြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ်မြေဖြစ်ရသူများ တိုက်ခိုက်မှုများပြီးဆုံးသောအခါ မိမိရွာသို့ လုခြေစွာ ပြန်လာနိုင်ရန် အဆက်အခဲဖြစ်စေမည်။

ကာကွယ်မှု၊ အဆင့်တို့မြှင့်ပေးမန္တုင့် နည်းပညာပိုင်းရာ ကူညီမှုများအား လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် ဂုံးတရာ့အား မြန်မာနိုင်တွင် လာရောက် ဖွင့်လှစ်ပို့၊ မြန်မာအစိုးရက ကုလသမဂ္ဂလုံအခွင့်အာရုံးဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံးအား တောင်းဆုံရန် လူ့အခွင့်အာရုံးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့က မြန်မာအစိုးရအား တိုက်တွန်းသည့်။

မကြေသေးမီက ဖွံ့စည်းတည်ထောင်ထားသည့် အမျိုးသား လူအခွင့်အရေး ကော်မရှင်က ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ညန်းပန်းမှုများအား ကြီးကြပ်ရာတွင် ထိရောက်သော အဆောင်း မှ လုပ်ဆောင်ခြင်း မရှိဘူးဟု လူအခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအနဲ့ ကဆိုသည်။ ၂၀၁၂ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကော်မရှင် ညက္ခာ ဦးဝင်းမြက အပ်အခတ်ပိုစ်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အစိုးရက ညိုနိုင်းဆွေးနွေးမှုများပြုနေတာကြောင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများနှင့် ဆက်နှယ်သည့် ဉာဏ်းပမ်းမှုများအား စုစုပေါင်းစပ်ဆေးမည် မဟုတ်ပြောင်း ပြောင်းခဲ့သည်။

“ကချင်ပြည်နယ်နှင့် အခြားတိုင်းရင်းသား နေရာအော်များရှိ လက်နက်ပို့ပက္ခများတွင် ပါတီနှစ်ဘက်စလုံးက ကျူးလွန်ထားသော ညွှန်းပမ်းမှုများအား စုစုဝါစုစုဆုံးရန် လွှာတ်လင်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုအတွက် နိုင်ရန်ဖော်ရတဲ့အပို့ရများက အပေးတဗြိုး ထောက်ခံသင့်တယ်။” ဟု Pearson ကဆိုသည်။ “ကုလသမဂ္ဂက မပါဝင်သရွေတော့၊ တိုင်းရင်းသား နေရာအော်များရှိ ညွှန်းပမ်းမှုများအား ဘက်လိုက်မှုကင်းတဲ့ စုစုဝါစုစုဆုံးရန်ပေါ်လာမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါလို ကြိုးစားလုပ်ဆောင်မှုများက ရှေ့ဆက်ဖြစ်မယ့် ညွှန်းပမ်းမှုများကို ဟန်တားစေမှုဖြစ်တယ်”

စွန်လကတည်းက ခန့်မှန်းကြေအားဖြင့် ၂၂၀၀၀ ခန့် ရှိသည့် အရပ်သားများမှာ မိမိတို့နေအိမ်များအား စွန်ခွာခဲ့ရသည်။ အနည်းဆုံး ၄၅၀၀၀ခန့်မှာ KIA အနဲ့ အပ်ချပ်နယ်မြေဖြစ်သည့် တရာတ်နယ်စပ်တလျောက်ရှိ စစ်ပွဲကြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ်နေရာများ ဖြစ်ခဲ့ရသူများ စေနေးပေါင်း ၃၀ ကျော်၌ သွားရောက်နိုလုံနေလျှက်ရှိသည်။ ဒီဇိုင်ဘာလတွင်မှ လိုအပ်မှုများစွာရှိနေသည့် နေရာသို့ သွားရောက်ရန် သက်နိုင်သည့် ကုလသမဂ္ဂ အနဲ့များကိုသာ ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ သို့လော်၊ စစ်ပွဲအော်ကြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ်များဖြစ်ရသူ သောင်းပေါင်းများစွာ၏ စေနေးအတော်များများသို့ မသွားရောက်နိုင်ခဲ့ပေ။ KIO အပ်ချပ်နယ်မြေတွင် KIA နှင့် ကချင်အဖွဲ့အစည်းကွန်ယက်များက များပြားလာနေသည်။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီလိုအပ်မှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းကြေသော်လည်း KIO နယ်မြေတွင် လုပ်ဆောင်နေသည့် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းများအား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမှ ထောက်ပုံမှုမှ မလုံလောက်ဘဲ ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ဖြစ်နေသည်။

စစ်ပွဲအော်ကြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ်များဖြစ်ရသူများ၏ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားသည့် အကူအညီလိုအပ်ချက်များတွင် အစားအစားနှင့် အခြားလိုအပ်ချက်များ၊ ဆေးဝါး၊ စောင်များ၊ အနေးထည်များ၊ ထင်းနှင့် လောင်စာများ၊ လုံလောက်သော နိုလုံရာနေရာများတို့ ပါဝင်သည်။

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ဆုံးသထက်ဆုံးရွားလာနေသည့် အခြေအနေက မကြာသေးမြှိုလများအတွင်း ထင်ပေါ်ကျော်ကြေားသည့် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ကို လွှာတ်ပေးခဲ့ခြင်း၊ ဥပဒေ အချို့ကို ပြင်ဆင်ခဲ့ခြင်းနှင့် သတင်းမီဒီယာ လွှာတ်လပ်ခွင့်ကို ပိုမို ပေခဲ့ခြင်း အပါအဝင် မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်း၌ မျှော်လင့်ချက်ရှိသော လူ့အခွင့်အရေး တိုးတက်မှုများနှင့် အင်မတန်ဆန့်ကျင်ကွဲပြားခြားနားလျှက်ရှိသည်။ လာမည့် ပြောလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆုံးစုကြည်းက အမျိုးသားလွှာတ်တော် တနေရာအတွက် ဝင်ရောက်ယူပြုမည်ဖြစ်သည်။

“မြန်မာနိုင်ငံသားများအားလုံး၊ အထူးသဖြင့် ပို့ပက္ခနေရာများရှိ ပြည်သူများ ထိုပြောင်းလဲမှုတွေရဲ့ အကျိုးအမြတ်ကို ခံစားနိုင်ရန်မှာ ခရီးအတော်ကြာသူးရအုံမှာဖြစ်တယ်။” ဟု Pearson ကဆိုသည်။ “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူထုက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆက်လက်ဖြစ်နေတဲ့ ဆုံးရွားသော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအပေါ် ရောင့်ရဲ့တင်းတိမိနေခြင်းမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး။”

““ဒုက္ခပင်လယ်ဝေခြင်း”။ မြန်မာနိုင်ငံ ကချင်ပြည်နယ်တွင် စစ်ဖြစ်နေစဉ်ကာလတွင်း ညျှေးပန်းမှုများနှင့် စစ်ပွဲအော်ကြောင့် ပြည်တွင်း၌ အိုးအိမ် နေရာများဖြစ်ခြင်းများ” အစီရင်စား ကို ဖတ်ရှုလိုပါက အောက်ပါအင်တာနက်လိပ်စာသို့ သွားရောက်နိုင်ပါ။

<http://hrw.org/reports/2012/03/20/untold-miseries>

လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့၏ ၂၀၁၂ ကမ္မာ့အစီရင်ခံစာမှ မြန်မာနိုင်ငံအခန်းကို ဖတ်ရှုလိုပါက အောက်ပါအင်တာနက်လိပ်စာသို့ သွားရောက်နိုင်ပါ။

<http://www.hrw.org/news/2012/01/23/burma-promises-change-abuses-continue>

လူအခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့၏ သတင်းထုတ်ပြန်ရှုက် “မြန်မာနိုင်ငံ” ကချိပ်ပြည့်နယ်တွင် အကူအညီများကို ရရှိစွဲ သေချာအောင် လုပ်ဆောင်ပါ” ကို ဖတ်ရှုလိပ်က အောက်ပါအင်တာနက်လိပ်စာသို့သွားရောက်နိုင်ပါ။။

<http://www.hrw.org/news/2011/12/21/burma-ensure-aid-access-kachin-state>

သတင်းများ ပိမ့်သိလိပါကာ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆက်သွယ်ပါ

နယ်မြေတိုင်းဒေသကြံး၊ Elaine Pearson (English): +1-212-216-1213; or +1-646-291-7169 (mobile); or [pearsoe@hrw.org](mailto:pearsoe@hrw.org)

ირკვევის მიმღება Tom Malinowski (English): +1-202-612-4358; or +1-202-309-3551 (mobile); or [malinot@hrw.org](mailto:malinot@hrw.org)

ବାରିନ୍ଦାର୍ ବ୍ୟାକ୍ସନ୍ ରେଡ୍ ବ୍ରୋଡ଼ୀ (English, French, Portuguese, Spanish): +32-498-625786 (mobile); or  
[brodry@hrw.org](mailto:brodry@hrw.org)

မှန်ဘိဝတ္ထု Meenakshi Ganguly, (Bengali, Hindi, English): +91-98-2003-6032 (mobile); or [gangulm@hrw.org](mailto:gangulm@hrw.org)

တိုကရိတ် Kanae Doi (English, Japanese): +81-3-5282-5160; or +81-90-2301-4372 (mobile); or [doik@hrw.org](mailto:doik@hrw.org)

ພຣັດເກມວ່າດ້ວຍ Phil Robertson (English, Thai): +66-85-060-8406 (mobile); or [robertp@hrw.org](mailto:robertp@hrw.org)

“ဒုက္ခပင်လယ်ဝေခြင်း” မှ ပြောဆိုချက်များ

“ကျတော် ရေခါးနေတဲ့အခိုင် မြန်မာစစ်သားတွေလာပြီး သေနတ်ပစ်ကြတယ်။ ကျတော် ကလေးတွေက လယ်တောက တဲ့ကျိုပ်ပါကနဲ အောက် ကို ခုန်ချက်ကြတယ်။ ကျတော်လည်း အပစ်မခံရဖို့ ပုန်းလိုက်ရတယ်။ --- စစ်သားတွေ --- က မတ်တပ်ရပ်ပြီး ပစ်တယ်။ တကယ်လို့ မထွက်ပြီးဘဲ နေရင်တော့ အပစ်ခဲ့ရမှာ သေချာတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ မှက်နာကှောက်ကို သေနတ်ကော်မူခံတော့ ထိမ္န်တာတော့ရတယ်”

- F.F. အသက် ၃၈ နှစ်၊ အမျိုးသမီး၊ ကခါလိပ်သုနယ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၂၀၁၁ နိုဝင်ဘာလ ၁၆

“သူတို့ (မြန်မာစစ်သားတွေ) ပြောတာက ကျတော်တို့ ရွှေသားတွေဟာ KIA တွေ ဖြစ်တယ်ပဲ့၊ KIA ဟာလည်း ရွှေသားတွေ ဖြစ်တယ် အဲဒါ ကြောင့် ကျတော်တို့ကို သေနတ်နဲ့ ပစ်တယ်လို့ ပြောတယ်။ မြန်မာစစ်သားတွေက ကျတော်တို့ကို သတ်မှတ်ထားတဲ့ နေရာတွေကို ကျော်ဖြတ်မသွားဖို့ သွားရင် ပစ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ ‘ပါတို့ ငယ်တာ ကြီးတာ မိန်းမ၊ ယောကျိုး ဘာကိုမှ ဂရမှတ်ကိုဘူး၊ အကုန်လုံးကို ပစ်မယ်’ လို့ ပြောတယ်။ ‘မင်းတို့ ဘိုးဘွားတွေက KIA တွေ ဖြစ်တယ်ဆိုရင် မင်းတို့မိဘတွေကိုရော၊ မင်းတို့မြေးတွေကိုပါ သတ်ပစ်မယ်’ လို့ စစ်သားတယောက်က ပြောတယ်။ ‘သားစိုးဆက် သဲ့ ဆက်ဝိုင်အောင် သတ်မယ်’ လို့ ပြောတယ်။

- A.E. ଆବଶ୍ୟକ ଦୋ ଫଳ ଓ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପରିମା ତଥା ପରିମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିଛି।

“ပထမဆုံး သူကို ရှိက်တယ်၊ ဒြီးတော့ သူခေါင်းကို အိတ်စွဲပြီး သူလည်ပင်းမှာ တင်းကျပ်နေအောင် ချဉ်ထားတယ်။ --- သူခေါင်းပေါ်မှာ ပလ်စတစ်စွဲပြီး၊ ရေလောင်းချွာတယ်၊ ပလ်စတစ်က သူနှာခေါင်းနှုပါးစပ်မှာ အရမ်းကပ်နေတော့ သူအသက်ရှုပြုလို မရဘူး။ သူအဲဒီလို စကားမပြုနိုင်တာကိုတောင်၊ KIA စစ်သားဖြစ်မဖြစ် ထပ်မံ့နေသေးတယ်။ သူတို့ သူကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဆက်ရှိက်တယ်။”

-မေန၊ အသက် ၄၀ နှစ်ကချင်ပြည်နယ်တွင် အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ် ယောကျိုးလေးအား မြန်မာစစ်သားများက ညြုံးပန်းနိုင်စက်နေတာကို မျက်မြင်တွေ့ခဲ့ရသူ၊ ၂၀၁၁၊ နိုဝင်ဘာလ ၀၅

“(မြန်မာစစ်သားတွေက) ကျတော်သားကို ချီးနှောင်ထားပြီး၊ သူတို့ရှုံးကနေ လမ်းလျှောက်ခိုင်းတယ်။ ကျတော် ချွေးမ၊ ကျတော်သားနှင့် ကျတော်တို့ကို သူတို့ရှုံးကနေ လမ်းလျှောက်ခိုင်းတယ်။ လမ်းလျှောက်ပြီး အတော်ကလေးကြောတော် ကျတော် ချွေးမ၊ ကျတော်သားနှင့် ကျတော်တို့ကို ကြိုးအရှည်ကြီးတစ္ဆေး၊ ချီးနှောင်တယ်။ ကျတော်တို့၊ ဘေးတဖက်စီမှာ စစ်သားနှစ်ယောက်စီထားပြီး လမ်းလျှောက်ခိုင်းတယ်၏ နောက်မှာတော့ စစ်သား လေးယောက်ရှိတယ်။ ကျတော်တို့ကို ပြောင်းဖူးတွေထည့်ထားတဲ့ အိတ်သုံးအိတ်ကို သယ်ခိုင်းတယ်။ ကျတော်တို့သယ်ရ တဲ့အိတ်စုစုပေါင်းက ၁၀ အိတ်ဖြစ်တယ်”။ မရှုမော်၊ အသက် ၇၀ နှစ်ကချင်ပြည်နယ်တွင် မြန်မာစစ်တပ်၏ ပေါ်တာလုပ်ခိုင်းခြင်းကို ခံရပြီး၊ ထွက်ပြေးစဉ် အပစ်ခံရသူဖြစ်သည်၊ ၂၀၁၁၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၉

“ကျတော်တို့က သေနတ်ဘယ်လိုပစ်ရမယ်၊ ဘယ်လိုလျှောက်ရမယ်၊ တော့တောင်ထဲမှာ ဘယ်လိုနေရမယ်၊ ပြုမှုရမယ်၊ အသက်ရှင်ရမယ်ဆိုတာ နဲ့ပတ်သက် ပြီး သင်ရတယ်။ (အခြေခံစစ်သင်တန်း) က ၃ လကြောတာဖြစ်တယ်။ သင်တန်းထဲမှာ လူ ၂၀၀ ကျော်ပါဝင်တယ်။ သင်တန်းထဲမှာ ကျတော်နဲ့ အသက်ရှုယ်တူတွေ တရီးပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အများစုံကတော့ ကျတော်ထက် အသက်ပို့ကြီးတဲ့သူတွေပဲ။ --- သူတို့က ကျတော်ကို အရမ်းငယ်တယ်လို့၊ သတ်မှတ်ထားတော့၊ ကျတော်မှာ ကိုယ်ပိုင်သေနတ် မရှိဘူး၊ ပြီးတော့ သေနတ်လည်းမသယ်ခိုင်းဘူး။ အများအားဖြင့် ကျတော် လုပ်ရတာက အရာရှိတွေအတွက် အစားအစာတွေ ပြင်ဆင်ပေးပြီး၊ စာအဝင်အတွက်တွေကို လုပ်ပေးရတယ်။” မရှု ပီ၊ အသက် ၁၆ နှစ်၊ KIA ကလေးစစ်သား၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ ၂၀၁၁ နိုဝင်ဘာလ ၁၄